

## A TISZTESEK A BELSŐREND TÁMASZAI

(N. Zaczepin alez. cikke a Vojennij Vjesztnyik 1950. évi 20. számában)

A példás belrend elősegíti a fegyelem és szervezettség fokozását, biztosítja azt, hogy minden katona a szolgálati kötelességét szabályszerűen teljesítse, a harci és politikai kiképzés feladatának sikeres végrehajtását nagyban elősegíti.

A parancsnok felelősségteljes feladatainak egyike, hogy a példás belső rendet megszervezze és megtartsa. Csak abban az esetben képes sikeresen megoldani ezt a feladatát, ha hozzáértően támaszkodik a tisztesekre — az első segítő társaira és a katonák közvetlen segítőire. A tisztesek befolyása érvényesül minden nap, minden órában, az alegység életének és működésének minden területén, elsősorban a belrend és a fegyelem vonalán.

„A fegyelem és rend támaszai, — Sztálin elvtárs szerint, — a parancsnoki káderek, — elsősorban ideértve a szolgálatvezetőket és a tiszteseket is, — tehát a vöröskatonák legközelebbi és közvetlen vezetőit és nevelőit.”

A tisztes mindig együtt van a katonákkal. A nevelő munkájával, szigorú követelményekkel, személyes példaadásával, a szabályzatok által előírt követelmények teljesítésével sikeres hatást gyakorol a katonákra. A katonák magaviseletében mutatkozó hiányosságokat a tisztes tudja leghamarabb észrevenni és egyben segíteni azok kiküszöbölésében. Saját rajában a rajparancsnok ismeri legjobban a beosztottakat, azok jó tulajdonságait és hibáit. Ézért az alosztályparancsnokoknak kötelességük a tisztesek befolyását igénybe venni a példás belrend fenntartására. A tiszteknek úgy kell nevelni és irányítani a tiszteseket, hogy azok a belrend öntevékeny őrei legyenek és alárendeltjeik magatartásában a szolg. szab. követelményei állandóan érvényesüljenek, különösen az öntudatos katonai fegyelem és szervezettség fenntartása terén.

A parancsnokok által hozzáértően irányított tisztesek feladata a beosztottaik becsvágyának felélesztése, hogy azok átérezzék a belrend fenntartásának szükségességét és megértsék jelentőségét a harci és politikai kik. terén. A tiszteseknek kell megértetni a katonákkal, hogy mennyire fontos és szükséges a szolg. szab.-ok összes követelményeinek maradéktalan végrehajtása, az alosztály harc-készségének biztosítása.

Az alosztály napi munkája az ébresztővel kezdődik. Minden katonának tudnia kell, hogy az ébresztő pontos és gyors végrehajtása fontos nevelési eszköz, a gyors gyülekezés elsajátítása és a parancsok feltétlen végrehajtása terén. Ha a szolgálatvezető, a szak. pk. helyettesek, a raj pk-ok megértetik ezt a katonákkal, akkor nyugodtak lehetnek, hogy a katonák nemcsak gyorsan és pontosan végrehajtják az összes fogásokat, hanem, ami különösen nagyon fontos, ezen ténykedésük szükségességéről meggyőződve, teljes öntudattal végzik el azokat.

A napirendben nagyon fontos helyet foglalnak el a reggeli tornagyakorlatok, a szobarend helyreállítása, az ágyazás, a mosakodás, de különösképpen a katonák reggeli szemléje. Természetesen mindezt úgy kell végrehajtani, ahogy a szolg. szab. előírja.

A reggeli szemlét a szolgálat-vezető parancsára, a szak. pk. helyettesek és raj pk.-ok hajtják végre. A reggeli szemle célja: a létszám, az egészségügyi szabályok megtartásának, továbbá a láb, a lábbeli, a ruházat, stb. állapotának ellenőrzése. Ezeknek a rendszabályoknak mély értelmük van. A reggeli szemlére sorakozó harcosok jelképesen hazájuknak tesznek jelentést: „kész vagyok a katonai szolgálat teljesítésére és minden erőmmel igyekezni fogok, hogy mindig önfeláldozóan teljesítsem a katonai kötelességemet.” A tiszteseknek úgy kell nevelni alárendeltjeiket, hogy ezek a szemle jelentőségét átérezve készüljenek arra.

A parancsnokok kötelessége, hogy a tisztesekben oly fokig fejlesszék ki a példás külső megjelenés fontosságának tudatát, hogy azok mindenkor alkalmazzák is azt. A katonák külső megjelenése a belső fegyelmezettségüket is visszatükrözi. Annál a

katonánál, akinek ruházatát nem tartja rendben, a magaviseletben is gyakran hiányosságok mutatkoznak. A harci és politikai kiképzésben eljáró, öntudatos, fegyelmezett katonát pedig sokszor nem csak a foglalkozásokhoz való lelkiismeretes viszonyából és dicséretei számából, hanem példaadó külső megjelenéséből, kifogástalan öltözködéséből is meg lehet ismerni. M. V. Frunze, a kiváló szovjet hadvezér mutatott rá arra, hogy a belső, öntudatos fegyelemnek a külső rendben is meg kell nyilvánulnia.

A be rend példás fenntartása arra vall, hogy a személyi állománnyal való foglalkozásokat a szigorú fegyelem és szervezethez szellemi hatját át, s a tanulási idő minden percének felhasználása előírászerűen történik. Azokban az egységekben fordulnak elő leggyakrabban fegyelmezetlenségek, amelyek a tanulási időt semmivé teszi: töltik el, s ahol a tisztesek nem komoly támogatói a tiszteknek a fegyelem és rend megszi. árdításában.

A belső rend fenntartásában különösen a szolg. vez. tölt be fontos szerepet. A szolg. vezető kötelességei nagyon is felelősségteljesek. Nincs olyan ténykedés az alosztálynál, amelyhez a szolgálattelvezőnek ne volna köze. A szolgálattelvező felelős azért, hogy a század-szolgálatra beosztottak szolgálataikat pontosan ellássák, a fegyelmet és be rendet fenntartsák, a fegyverzetet, a technikai eszközöket, a lőszert és minden egyéb anyagot gondosan kezeljék és karbantartsák. A szolgálattelvező közvetlen felelős az ébresztő és a reggeli szemle helyes végrehajtásáért, a katonák elhelyezéséért, felszereléséért, étkezéséért és foglalkozásáért is.

A foglalkozási rend betartása, a foglalkozásokhoz szükséges fegyverzet, harc- és egyéb segédeszközök, valamint a szabályzatok és más irodalmi anyag biztosítása nagymértékben a szolgálattelvezőn múlik. A tapasztalt század-pk-ok a szolg. szab. alapján végzett foglalkozásokra a szolgálattelvezőket is igénybe veszik. Ugyanígy bevonják őket az alosztály, illetve őrszolgálatba lévő század felkészülésének és létszámának ellenőrzési munkálataiba is. A szolgálattelvező nemcsak az alosztály-pk. parancsára, de egyébként is köteles ellenőrizni, hogy a szolgálatba lépők ismerik-e a szabályzatok által előírt kötelességeiket, továbbá a szolgálatba lépők felszerelését és külső megjelenését is. Számos szolgálattelvezőt ismerünk, akik ezek szerint végzik munkájukat Tarszukov őrm. az egyik gárdaszázad szolgálattelvezője pl. gyakran tart foglalkozást a szolg. szab. ból a szd. pk. utasításai alapján. Azonban nemcsak tanítja a szolg. szab.-t, de meg is követeli a katonáktól a tanultak végrehajtását. A század-pk. érdeme, hogy ilyen szolgálattelvezőt nevelt Taraszukov őrmesterből.

Ott, ahol a tisztek által vezetett tisztesek állandóan és következetesen harcolnak a példás rendért, nem tapasztalható a fegyelem megszegése. Egyes alakulatoknál a következő jelenségek észlelhetők: a nap első felében pontosan betartják a rendet, a foglalkozások szervezeten folynak, a tanulási idő minden perce eredményesen van felhasználva; a délután folyamán azonban lajhulás tapasztalható: az ágyak rosszul vannak megvetve, a szobákban nincs kellő tisztaság, s egyes katonák kikapcsoló galériával járnak stb.

Mi az oka ennek a nagy változásnak? Az, hogy egyes rajparancsnokok, szak-pk. helyettesek, szolgálattelvezők csökkentik a követelményeket és a figyelmüket, megelégednek azzal, hogy az ébresztő, a reggeli szemle és a foglalkozás első órái jól folytak le. Ezeket a jelenségeket nem lehet megtűrni, ezen a helyzeten változtatni kell.

A be rend hatékonysága a célszerűség, a következetesség és a tökéletesség tényezőiből tevődik össze. A tiszteknek arra kell törekedniük, hogy az alárendelt tisztesek ezt tökéletesen megértsék és ébresztőtől-takarodóig egésznap folyamán a példás be rend öntevékeny védelemzői legyenek.

A tisztek meg kell magyarázni és példákkal megvilágítani a tisztesek előtt, hogy milyen nagy jelentősége van személyes példaadásuknak a be rend példás fenntartása terén. A tisztes minden cselekedete és egész magatartása példamutató legyen: az ágya bevetése, a ruházata, a viselkedése a beosztásban és a magatartása általában is. Magától értetődő, hogy a tisztesnek a kiképzésben is kiválóan

kell lennie. Csak ilyen feltételek mellett számolhat azzal, hogy komoly tekintélye lesz alárendeltjei előtt és befolyással lesz rájuk. Nagyon fontos, hogy a tisztesek megértsék a személyes példaadás szerepét az alárendelt katonák magatartásának kifejlesztése terén. Nem kell várni, hogy a katona magától vegye észre a példás magatartás valamely jelenségét. Fel kell ezekre hívni figyelmüket és meg kell magyarázni nekik, hogy mi módon érhető el a legjobb eredmény.

Különösen Jefremov gárdaszázados nevei ilyenképpen századjában a tiszteseket. A százados mindig figyelmezteti a tiszteseket a kötelességükre és minden vonatkozásban személyes példaadással jár elő. Ez különösen a személyi állomány figyelmén és a század belrendjén észlelhető. Urazov gárdaörmestere példaadás nyomán érte el, hogy a katonák rajja belrendje mindig példás. Ez annak is köszönhető, hogy az őrmester mindig és mindenben példaadó a kötelességéhez való viszonyában. Az őrmester fegyelmeztetése, lelkiismerete, fáradhatatlansága követésre serkentette beosztottjait is, ugyanakkor példaként szolgál arra is, hogy miként kell eljárni a belrend szigorú fenntartásában.

Kravcsik sorkatona, gyakran elkésett az ébresztő utáni sorakozóról. Urazov gárdaörmester figyelmeztette őt. A szd. pk. megmagyarázta Urazovnak, hogy ebben az esetben figyelmeltetéssel nem fog eredményt elérni. Rámutatott arra, hogy a katona nem azért késik a sorakozóról, mert lusta, hanem mert nincsen kellőképpen kiképezve. A raj pk. a pk. felvilágosítása alapján megfigyelte a katona tevékenységét az „ébresztő” elhangzása után. Kiderült, hogy Kravcsik nagyon sok felesleges mozdulatot végez az öltözés során, s ezzel nagyon sok ideje kárbevész. Urazov ezután átadta személyes tapasztalatait a katonának, s megmagyarázta neki, hogy miképp hajtsa végre a fogásokat.

— Ön is meg tudja ezt csinálni — mondotta a raj pk. — Rájött, hogy milyen hibákat követett el?

— A hibáimra rájöttem, de még sem tudom megcsinálni, mert nem vagyok hozzá elég ügyes.

— Majd gyakoroljuk és kiküszöböljük a hibákat és Ön is meg fogja szerezni a szükséges ügyességet.

Igy tanulta meg Kravcsik sorkatona — a raj pk. segítségével — a gyors sorakozást.

Ez a példa azt bizonyítja, hogy a tiszt időben való beavatkozása mennyire hasznára van a tisztnek alárendeltjei hibái kiküszöbölésében. A példás be rend fenntartásának a parancs végrehajtásának megkövetelése a feltétele. Közismert tény, hogy a szovjet katonák fegyelmét a katonák magas öntudatán alapszik. Azonban mégis előfordul, hogy egyes katonák megszegik a szabályzatok előírásait. Ilyen katonákra különös figyelmet kell fordítani: nevelni és állandóan ellenőrizni kell ténykedéseiket, segíteni kell nekik, hogy felfogják kötelességük mély értelmét, és megtanulják a szolgálat példás teljesítését.

A követelés csak akkor hatásos, ha folyamatos és állandó ellenőrzéssel jár. Ha a pk. az alárendelt magatartásában valami hibát észlelt és megparancsolta neki, hogy szüntesse azt meg, akkor köteles ellenőrizni is, hogy miként hajtotta azt végre. Ha a katona figyelmeltetés után sem küszöbölte ki a hiányosságot, akkor a pk-nak nevelőhatású rendszabályokat kell foganatosítani, — egészen a fenytől.

A kiadott parancs végrehajtásának ellenőrzésére, a korszerű nevelőhatások alkalmazása a tiszt köteles megtanítani a tiszteseket. Minden tisztnek meg kell tanulnia azt, hogy az általa támasztott követelményeknek igazságosaknak, megalapozottnak kell lenniök, hogy az alárendelt érezze a parancs szükségességét és törvényes voltát. A katona sohasem sértődik meg az igazságos, de szigorú követelésért, hanem természetesen fogadja el azt.

Az alárendeltet nem szabad tegezni, sem komázó viszonyra lépni vele. Az a tiszt, aki komázó viszonyban van alárendeltjeivel, nem támasztja alá a belrendet, hanem ellenkezőleg, aláássza a katonák fegyelmét és elveszti tekintélyét. Ennek

megértésére Michail Ivanovics Kalinint idézzük, aki a következőket mondotta: „Ha rendetlen vagy, balkezes ember — nem segítenek a szép szavak, sem a tegeződés a vöröskatonákkal: sohasem lesz tekintélyed előttük.”

A szabályzatok által előírt állandó, következetes és igazságos követelménytámasztás a katonai nevelés egyik alapja, a belrend fenntartásának megbízható eszköze.

Klimcsuk gárdaszázados nagy figyelmet fordít alakulata körletének előírás-szerű rendjére. Megköveteli, hogy a tisztesek is így járjanak el. A százados tudatában van annak, hogy a belrend nagymértékben kihatással van a katonák fegyelmességére és szerveztségére. Pl., ha a laktanyában teljes tisztaság van, az összes ágyak kifogástalanul be vannak vetve, és egyéb téren és más vonatkozásokban is rend van, akkor nem fordulhat elő, hogy valaki az ágyra ül, vagy a gondosan kisépert padlóra szemetel, esetleg gúába teszi a piszkos fegyvert. A tárgyak rendje a ténykedések rendjét eredményezi.

A szd. pk. rendszerint a tiszteseken keresztül érvényesíti akaratát. Klimcsuk elvtárs, csak kivételes esetekben, ha nincs közelében a raj pk., figyelmezteti a katonát, de még ebben az esetben is, utólag figyelmezteti a rajparancsnokot alárendeltje hibáira. E módszer helyessége beigazodott, emeli a tisztesállomány felelősségtudatát a szd. belrendjének fenntartásában.

Előfordulnak azonban egyes esetek, amikor a tisztek a raj pk. kikerülésével járnak el. A raj pk.-hoz való ilyen viszony azonban nemcsak alássa bizonyos mértékben a tisztesek tekintélyét, de szerepüket és felelősségüket is lefokozza a belrend fenntartásában. Ez a „módszer” a tisztest arra szoktatja, hogy csak a saját külső megjelenésével és rendjével foglalkozzék, az alárendeltjeivel való törődést pedig mellőzze. Az következik ebből, hogy amikor a tiszt mindent saját maga végez, alássa a raj pk.-ok tekintélyét, s a valóságban nem lesz pk.-a alárendeltjeinek, hanem a legjobb esetben az idősebb katona szerepét tölti be. A tiszteknek azt kell elérni, hogy a tisztesek teljhatalmú vezetői legyenek rajaiknak. A tisztesek csak így lehetnek az alosztály fegyelmének és szigorú belrendjének támaszai.

Előfordul, hogy egyes tisztesek lelkiismeretesen viszonyulnak a saját rajuk katonáihoz, azonban a többi katonához való viszonyukban hiányosságok és hibák vannak. A tisztek — a szd. és szak. pk.-ok — kötelessége megmagyarázni az ilyen tiszteseknek, hogy ők nemcsak saját rajaikban kötelesek példás rendet tartani, de arról is gondoskodniuk kell, hogy a rend a szakaszban, a században is meglegyen, továbbá, hogy a szd. összessége tömör, jószerveztségű, harci szerv legyen.

Az alosztályparancsnoknak, politikai szerveknek, a párt- és Komszomol-szervezeteknek naponként foglalkozni kell a tisztesekkel, hogy azok megbízható támaszaik legyenek a fegyelm és rend fenntartása terén. A politikai és pk.-i foglalkozásokon a tisztesek eszmei-elméleti képzettségének színvonalát és katonai tudását fokozatosan fejleszteni kell. Csak az a tisztas oldhatja meg sikeresen feladatát, aki kiváló katonai tudással és mély politikai képzettséggel rendelkezik. A tisztesekkel való foglalkozásnak a legkülönbözőbb módzatai vannak. Így megbeszélések, gyűlések, előadások a katonai nevelés, valamint a napi politika kérdéseiről, továbbá az élenjáró tisztesek kik. és nevelésmódszereinek ismertetése, stb. Mindez fejleszti a tisztesek látókörét a katonák nevelése és kiképzése terén.

A következőkben elmondjuk, hogy milyen nagy figyelmet fordítanak a tisztesekkel való foglalkozásra abban a században, amelynek Jefremov gárdaszázados a parancsnoka.

Itt az összes tisztesek példaadóan járnak el a tanulásban és a szolgálat teljesítésében, továbbá a fegyelm és belrend fenntartásában. A pk. és a pártszervezet nagy súlyt vetnek arra, hogy komoly eredményt érjenek el. Szd. pk. néhány gyűlést tartott a tisztesekkel, amelyeken a következő témák kerültek előadásra: a tisztesek szerepe a katonák kiképzésében és nevelésében; a tisztesek példaadása

a fegyelem és kiképzés terén, tisztések a századparancsnok támaszai a fegyelem és belrend megszilárdításában stb. A szd. pk. a gyűlések folyamán kimerítő felvilágosításokat és utasításokat adott arról, hogy mi a belrend és milyen hatása van annak az egységek nevelése és harckészsége terén, továbbá miként kell megszervezni a belrendet. Beszél a napi szolgálatról, megvilágította a szd. ügyelet szerepét, továbbá rámutatott, hogy milyen kötelességeket ró a szolg. szab. a raj pk.-okra és szak. pk. helyettesekre.

Jefremov elvtárs részletesen előadta, hogy mivel kell foglalkoznia a tiszteknek az ébresztőtől a takarodóig, s milyen legyen az alárendeltekhez való viszonyuk. Evvel nagyban hozzájárult a tisztések feladatainak határozott rögzítéséhez és megértéséhez.

A szd. pk. helyesen járt el, amikor a belszolgálat pontos megszervezésére nagy figyelmet fordított. Jefremov gárdaszázados személyesen is tartott néhány foglalkozást a szolg. szab. témakörből a tiszteknek, részben átvette velük az alosztály-szolgálat végrehajtását, s ennek során megmutatta nekik, hogyan kell végrehajtani a szd. általános ébresztőjét az „ébresztő” jel elhangzása után, ismertette a magatartást tüzriadó esetén, s megértette velük mindezekben a szd. ügyelet és naps tizedesek szerepét.

Jefremov gárdaszázados a tisztések nevelésében hozzáértően támaszkodott a pártszervezetre. A században a katonák gyűlést tartottak, amelyen ez a téma került felőlvadásra: „Szabályzatok — a katonai élet megdönthetetlen törvényei.” Komoly előkészületek történtek a gyűlésre, amelyeket Sevcsenkó, Nikulin és a többi kommunisták irányítottak. Megvilágították a legénység előtt, hogy mit követelnek a szabályzatok a szovjet harcostól és meggyőzték őket a gyűléseken való felszólalás fontosságáról. Eőkésztették a szemléltető agitáció anyagát, amely a harci és politikai kiképzésben élenjárók sikerét tükrözte. A gyűlés élénk volt és magas politikai színvonalon mozgott. A felszólaló tisztések kiemelték a legjobb élenjáró katonákat és élesen bírálták azokat, akik a belrendet megszegték. A gyűlés mozgósította a legénységet az alosztály-fegyelem és rend további megerősítésére.

Az előzőekben néhány példát közöltünk abból a sokoldalú tevékenységből, amelyet a pk.-ok és pártszervezetek a tisztések nevelése és a belső rend fenntartása terén kifejtének. De ezek a példák is meggyőzően tanuskodnak arról, hogy mire képesek a tisztések, ha a munkájukat helyesen irányítják.

A pk. kötelessége állandóan fokozni a tisztések szerepét a legénység oktatásában és nevelésében a szilárd katonai fegyelemért és a példás belrendért folyó harcban. Ettől függenek a további sikerek a szolgálatban, a katonák oktatásában, de a csapatok harckészségének megszilárdításában is.

